

Psalm 36

Matt 7:1-6

Rom 2:12-24

OORDEELT NIET

①

Broeder en Zuster in Jezus Christus

Het Mattheusevangelie, de Bergrede. Het "aanvangsonderricht" van Jezus Christus.

- * De Zeligsprekingen: Arme, verdrietige, en vanwege de Romeinse aanwezigheid ook wel vervolgde mensen komen zich rond Jezus scharen. Dezen hebben hun hoop op God gesteld. Dezen honger en dorsten naar gerechtigheid. De "zachtmoedigen". Mensen aan wie Jezus Gods liefde en gunst verkondigt.
- En zo zijn ze toch een volk dat, ondanks alle ellende, hoop en blijdschap mag kennen.

X
BZN: „Als
anderen eens
alles wisten
van mij...“
→ kippevel

- * Daarna gaat het over gerechtigheid. Gerechtigheid: Gerechtigheid naar de "schatting" van God. Gerechtigheid, niet naar de schatting van mensen, want dezen zwakken de geboden af, dezen passen de geboden aan aan het eigen leefwereldje.
- * En dan gaat het over gebed. - Gebeds-vertrouwen. „Waar blijven wij de kracht vandaan halen om in deze, 20' n wereld als kinderen van God te leven?“
- De relatie tussen God en de mens.
- Het vertrouwen van de mens op God.
- * In het geheel van de Bergrede is hoofdstuk 7 iets nieuws: niet meer de verhouding van God tot de mens, of omgekeerd, maar de

verhouding van de mensen - en Gods kinderen - ten opzichte van elkaar.

- * Het eerste wat Christus dan vraagt ("dringend" vraagt) is dat ze niet zullen oordelen. Eigenlijk is dat een "heel pak".
 - Gordelen houdt in: zien; scherp zien.
 - Gordelen houdt in: nadenken.
 - Gordelen houdt in: veel wijsheid voor de dag brengen.
 - Gordelen houdt in: met dat alles op verstandige manier naar de medemens gaan, en overbrengen.
- "Zien, oordelen, handelen" Wie zei dat ook weer?

- *- "Gordeelt niet": Wij zouden dat woord van Christus nogal eens misbruiken, zo beetje op de manier van Pilatus, toen hij zich de handen wast: "Ik hoef daar niets mee te maken te hebben....".
 - Wij zouden dat woord van Christus nogal eens gebruiken om ons erachter te verbergen; zo alles gladstrijkend, zo.
 - Ik denk niet dat dat de bedoeling is van Jezus, maar wat bedoelt Hij dan wel?

- * Het eerste, waarover dit woord mij doet nadenken is: "Ga niet (lichtvaardig) ten gerichte tegen uw naaste als u niet daartoe geroepen zijt.
 - U kunt "geroepen" zijn om te oordelen:
 - Een leraar in de klas.

- Een huismoeder. ^{corweg} Is een dake laag en goed voor de kinderen?
- Een rechter uiteraard.
- Iemand die voedsel keurt of iemand die veiligheidsinspecties uitvoert.
- Het is onvermijdelijk dat deze mensen op gezette tijdstippen oordelen. ^{Ok al doen zij het niet graag - en 't is erg goed dat ze 't niet graag doen. Soms moet het.}

In dezelfde stukje van "oordeelt niet"

Matt. 7:6 * „Geef het heilige niet aan de honden en werpt uw paarden niet voor de zwijnen“
 Daar heeft Jezus het over mensen die Hij „honden en zwijnen“ noemt. En kennelijk wil Hij dat ook wij deze zonden onderkennen. Vraagt Jezus ~~ons~~ hier niet wat „oordeel“ van ons? Zeer zeker. „Maar“, zegt Hij, ^X doe het niet lichtvaardig.

X of: begrijpen wij

- * Doe het niet lichtvaardig: Zou „oordelen“ niet iets zijn dat Christenen goed kunnen?
- En waarom begint Jezus daarmee als Hij in hoofdstuk 7 over tussamenlijke verhoudingen begint?

* Laten wij nu even iets vooropstellen:
 Wie regelmatig, en met liefde, met Gods woord omspringt, oefent zijn oordeelsvermogen, en krijgt een verscherpt oordeelsvermogen. Daartoe is Gods Geest vandaag nog machtig bezig ^X opdat er in de gemeentes tot bijbelontsluiting gekomen zou worden.

X en voortdurend

- Het oordeelsvermogen wordt aangescherpt.
D.w.z.:

X
toetsen en

X
binnen de
gemeente

Men gaat vlugger en beter dingen en toestanden inschatten. Door ingeving van de Heilige Geest weet men beter hoe te oordelen. Daarom, gemeente, wil ik zeggen: Laat bij u, de zorg bestaan over het geopend zijn van de Bijbel.

- * Waarom nu dat „oordeelt niet”? - Wel, - Zou de Here God zijn kinderen niet kennen? Zou de Here Christus niet weten dat zijn kinderen nogal eens vlug en onbezonnen zouden oordelen? Vandaar: „oordeelt niet”. Is er ook niet het gevaar dat wij onszelf als gemeente van Christus zouden trachten te bewijzen door dat oordeelsvermogen naar buiten toe en naar elkander toe te demonstreren ??? X

X
Veeleer is het:
6pletten
Wachten (tot ge-
attende „zie”) -
attent wezen

- „Wij weten het heel precies”: kan mooi zijn. - „Wij weten het heel precies voor een ander”: dat is al wat minder mooi.
En dat is „gevaar”

- Ook de Joden in de dagen van Paulus waren niet vrij van dat gevaar:

- Als wij het voorgelazen schriftgedeelte uit Rom. 2 nemen dan is de hoofdbok daarvan:

„VERULAMST”

- Gij laat u Jood noemen,
- Gij kent Zijn wil. Gij geniet onderricht.
- Gij zijt overtuigd een leidsman, een

Rom 2:21

Opvoeder en een leermeester te zijn:
 „hoe nu, gij die onderwijst, onderwijst gij
 uzelf niet? Opvoeden = zelfopvoeden
 Gij die predikt dat men niet stelen mag,
 steelt gij zelf? ...” ... En het gaat
 verder over overspel, afgoderij,
 knipbroef

Rom 2:24

... „Gij die u op de wet beroemt,
 ontent gij God door uw overtreden
 van de wet? ... En dan vers 24:
 „... Want de naam Gods wordt om u
 gelasterd onder de heidenen, gelijk
 geschreven staat” ...
 Wat duidelijk laat zien, gemeente,
 hoe groot de verantwoordelijkheid is,
 als er gecordeeld wordt, of moet worden.

* Misschien, broeder en zuster, begrijpen wij
 nu iets beter waarom Jezus, als Hij
 over de houding van zijn discipelen
 tegenover elkaar en tegenover andere
 mensen begint, Hij in de eerste plaats
 zegt: „oordeelt niet”.

* Laat ons liefde hebben voor wat Jezus
 zegt. Laat ons overtuigd zijn van
 het gevaar, dat wij ons te vlug
 zonden sterk maken in dat „oordelen”.
 Laat ons, voordat wij zonden
 oordelen, eerst in eigen boeren
 kijken.

Immers: Oordelen over anderen, dat
 kan de eigen gekoorzaamheid gaan
 vervagen.

* Paulus staat ons te woord:

Rom 2:3

"En denkt gij dit o mens, die hèn oordeelt die zulke dingen doen, en ze ^{ook} doet, dat gij het oordeel Gods zult ontvluchten?"

- Is dit niet iets om erover na te denken, gemeente, dat wij, als wij niet opletten, wij vlugger op die manier "beris" zijn dan we zelf denken?

- "Opletten" want:
morele verantwoordiging dat staat goed, dat kenmerkt de ernst waarmee wij nadenken en oordelen. Je geeft er blijk van niet onverschillig te zijn in wat er gebeurt. Je toont aan dat de noden van de samenleving u ter harte gaan... het maakt indruk...

* En staat de kerk in zijn geheel niet bekend als een oordelend orgaan naar de buitenwereld toe? Zodat velen min of meer afschrikken? Wij vergaderen in de liefde van Christus, en wij willen in het hart dragen wat Jezus gezegd heeft:

"dramphases"

Joh 12:47

"Ik ben niet gekomen om de wereld te veroordelen, maar om de wereld te behouden."

Matt 7:1

* "Oordeelt niet, opdat gij niet gecoordeeld wordt" ... Laat ons even kijken naar het tweede deel van die zin: ... opdat gij niet gecoordeeld wordt...

door wie? ... door anderen? ...

- Zou wie oordeelt zich niet kwetsbaar opstellen?
- Zou wie oordeelt het oordeel van anderen niet naar zich trekken?
- Jezus echter wil ons hier niet bang maken voor mensen. Jezus bedoelt hier het oordeel van God, en dat merken wij aan de lijdende werkwoordvorm. Het gebeurt wel vaker, dat Jezus, als Hij God bedoelt, zich van deze werkwoordvorm bedient.

- Wij kennen bijvoorbeeld het „Biedt, en u zal gegeven worden“ ... Zo ook:
„Zalig de vredeliefden, want zij zullen kinderen Gods genoemd worden...“

X
... Van Godswegen

Maar nu verder over dat „oordelen“:

- Ook Jakobus is niet mals als er lichtvaardig (of ook: onbarmhartig) geoordeeld wordt: Jakobus schrijft:
„Want onbarmhartig zal het oordeel zijn over hem die geen barmhartigheid bewezen heeft; barmhartigheid echter roemt tegen het oordeel.“ d.w.z.:
wie in barmhartigheid leeft komt glansrijk door het oordeel.

Jak 2:13

- En: De Geest van God ziet toe, of wij, al dan niet voortdurend, onze kracht zoeken in het beoordelen of in het veroordelen van anderen.

Godsdienstles
15 à 16 jaar

- * Merkwaardig is, broeder en zuster, dat de gelijkenis van "balk en splinter" zo wat de helft is van het stukje "oordeel niet". Die gelijkenis kunnen we gemakkelijk plaatsen naast de gelijkenis van de schuldenaar met een schuld van tienduizend talenten en deze met een schuld van honderd schellingen.

→ Het doet ons erover nadenken om "vlug" te zijn om de schuld van de naaste te vergeven, want wat is deze, als wij zien de schuld die ons, persoonlijk, door God vergeven is.

- Wat wij bij anderen zien...: dat is de buitenkant. Maar bij onszelf hebben wij toegang tot onze eigen... binnenkamer...
...10000 talenten ↔ 100 schellingen...
...als wij eerlijk zijn doen wij verder met het besef dat wij op niets anders dan vergeving zijn aangewezen.
(Zach 3)

- * Gemeente, mag dat besef kenmerkend en getuigend zijn naar uw medemens toe, naar buiten toe...

- * De gelijkenis "balk en splinter" heb ik ^{inderdaad} altijd een beetje spottend gevonden.
- Was het wel spottend in het taalgebruik van Jezus? Hoe dan ook: Jezus zal wel bedoeld hebben: "De lust zal je dan wel vergaan om te oordelen."

X

met onze schuld
van 10000
talenten

- * Maar ook als wij geen lust hebben tot oordelen, (soms moet het) - laat het dan gebeuren met ogen die scherp zien; die in liefde scherp zien, wetende dat wij-zelf uit liefde uit het oordeel weggehaald zijn.

- Als wij dan toch moeten oordelen, dan laten wij de „behandeling“ die de ander van ons ondergaat, gekenmerkt zijn door de liefde van God; wij leven er zelf van!

- * En toch, gemeente, op het einde van dat Bijbelstukje zien wij dat de „mildheid“ waarmee ons gemaagd wordt te oordelen, niet onbegrensd is:

Matt 7:6

„Geef het heilige niet aan de honden en werpt uw paarden niet voor de zwijnen...“ ... opdat zij die niet vertrappen met hun poten en, zich omkerende, u verscheuren“ ...

- Jezus, en dat zei ik reeds in het begin, noemt hier een bepaald soort mensen: „honden en zwijnen“ -
„Mensen kunnen kwaad doen
- uit onkunde of
- omdat bepaalde dingen hen boven 't hoofd gegroeid zijn of prostitutie.
- bijvoorbeeld de tollenaar die door de samenleving in de tollenaarshoek geduwd wordt. Ook al zou deze er uit willen.
Over dezen heeft Jezus het niet.

- * Er is echter ook een kwaaddoen uit pure lust tot het kwade. (Duitse onderwerping)
- Als zulke mensen met de liefde van Jezus Christus benaderd worden, dan gebeurt het dat ze de ^{of de woede} tegenzin alleen maar opdrijft.
- **"Het heilige"**: dat is de liefde van God, in Christus. Laat ons daar eerbiedig mee omgaan.
- Gods liefde is niet een goedkope allemansvriendschap, geen ^{onverschilligheid} ~~"zakkerigheid"~~ **X** van iemand die op geen enkele manier "kwaad" (toornig) te krijgen is. Integendeel: Gods liefde bewoog Hem ertoe Zijn eniggeboren Zoon te geven, tot behoud van velen.
- Het is een dieprietst vermogen van de mens, om de liefdevol toegestoken hand van God weg te slaan, en zich spottend - kwaadaardig op de boodschappers van deze te werpen.
- Dan, zegt Jezus:
 - niet langer aandringen,
 - het stof van uw voeten schudden,
 - de plek verlaten.
- **Hier gaat het over hen die als ze voor de liefde van God in Christus gesteld worden, in verachting, zelfs in woede kunnen losbreken.**
- **"Gordeelt niet"**? Hier is toch ontzettend veel oordeelsvermogen nodig om goede beslissingen te nemen!

X

die bijvoorbeeld kleine "foutjes" door de vingers ziet...

niet

Wanneer hebben wij met wat te doen?
 Wie is het "waard"? Wanneer kunnen
 wij enkele of meerdere zaadkorrels
 van het evangelie uitstrooien?

- En heel dikwijls is het onze ervaring: het
 verkeer onder de mensen als getuigende
 kinderen van het koninkrijk... valt niet mee.

* Wat een: ja, modern woord: feeling;
 "aanvoelen" wordt van ons gevraagd.

- Jezus zegt ergens, en dat is Matt. 10:16 :
 "Zie, Ik zend u als schapen midden onder
 de wolven; weest dan voorzichtig als
 slangen en argeloos als duiven"...

Matt. 10:16

- Deze woorden komen aan dat het
 inderdaad moeilijk kan zijn:
 - Wanneer oprecht?
 - Wanneer onbevangen?
 - Wanneer voorzichtig?

* Weet dat het stukje "niet cordelen" "omgeven"
 is door uitspraken van de Heer Jezus
 over gebed. Hoofdstuk 6: het "Onze Vader";
 hoofdstuk 7:7: "Bidt en u zal gegeven
 worden"..., "zoekt en gij zult vinden"...,
 "klopt en u zal opengedaan worden"...,
 Hier horen wij iets gelijklopend
 met de brief van Jacobus (1:5)

Jak 1:5

"En indien iemand van u wijsheid ontbreekt,
 dat hij ze van God begere, Die eenieder
 mild geeft, en niet verwijt; en zij zal
 hem gegeven worden"

- Gemeente, hier gaat het om gebed in speciale zin.
- gebed om wijsheid. De Heer ^{de juiste houding} wijst ons
- Biddend onze weg gaan.

Dan ook beproeven wij de geesten,
~~en~~ krijgen wij onderscheid, en weten
wij wie wij met Gods liefde kunnen
en mogen benaderen.

Amen.